

Γράφει: ΒΑΛΙΑ ΜΟΥΣΑΤΟΥ, Δερματολόγος Βιοκλινικής Αθηνών

Ο **κνησμός** είναι ένα σύμπτωμα που απασχολεί συχνά άνδρες και γυναίκες τρίτης ηλικίας. Μπορεί να είναι εντοπισμένος π.χ. στις κνήμες — γάμπες με γεροντικό έκζεμα ή να είναι γενικευμένος σε όλο το σώμα, συνεχής επί σειρά ετών ή διαλειπόντως κατά διαστήματα. Ένας που έχει κνησμό-φαγούρα συνήθως πάσχει από την ενόχληση και δεν υπάρχει γενικότερο πρόβλημα. Σε ορισμένες περιπτώσεις η αιτία είναι παθολογική και θα πρέπει να γίνεται εξέταση για τη λειτουργία των νεφρών, του ήπατος, του θυρεοειδούς, ακόμα και αν υπάρχει αναιμία με έλλειψη σιδήρου. Στις περιπτώσεις αυτές η αποκατάσταση όλων αυτών στο φυσιολογικό συνοδεύεται από υποχώρηση του κνησμού. Σε σπάνιες περιπτώσεις ο κνησμός είναι συνοδός εκδήλωση μιας σοβαρής κατάστασης που μπορεί να οφείλεται σε νεοπλάσματα. Άλλη αιτία κνησμού στους ηλικιωμένους μπορεί να είναι και η ξηρότητα του δέρματος, συχνή σε αυτή την ηλικία ενώ σε πρόσωπα που διαμένουν σε νοσοκομεία ή Ιδρύματα πιθανόν να οφείλονται σε κάποιο παράσιτο, όπως η ψώρα. Τέλος υπάρχει και κνησμός ψυχογενούς αιτιολογίας, ο οποίος αντιμετωπίζεται αναλόγως του προβλήματος. Πέρα από τον απλό κνησμό άλλα δερματικά προβλήματα στους ηλικιωμένους συχνά είναι οι **υπερκερατώσεις**. Αυτές μπορεί να οφείλονται σε χρόνια επίδραση του ήλιου σε περιοχές όπως η ράχη των χεριών, το δέρμα του κρανίου σε φαλακρούς άνδρες, τα αυτιά και το πρόσωπο, σε περιοχές δηλαδή διαρκώς εκτεθειμένες στον ήλιο, ειδικά σε πρόσωπα που εργάζονται στην ύπαιθρο. Είναι σαν κρούστες ή λεπιδώδεις βλάβες που εάν αφεθούν χωρίς θεραπεία μπορεί να εξελιχθούν σε επιθηλώματα, είναι δηλαδή προκαρκινικές βλάβες. Πιο συνηθισμένες δερματικές βλάβες στους ηλικιωμένους είναι οι **σμηγματορροϊκές υπερκερατώσεις**. Είναι καλοήθειες και ως αιτία εμφάνισής τους αναφέρεται η κληρονομικότητα. Οι βλάβες μπορεί να είναι λίγες ή πολυάριθμες και εμφανίζονται στον κορμό, τα άκρα ή και το πρόσωπο. Το χρώμα τους ποικίλλει και μπορεί να είναι έντονα σκούρο, ενώ τείνουν να «ξεφλουδίζουν» και να ξαναδημιουργούνται.

Τα **επιθηλώματα** είναι καρκίνοι του δέρματος που δεν απειλούν την επιβίωση του ανθρώπου και δεν κάνουν μεταστάσεις. Δεν έχουν καμία σχέση με το κακόηθες μελάνωμα. Αντιμετωπίζονται συνήθως με τοπική χειρουργική αφαίρεση. Είναι βλάβες που σταδιακά μεγαλώνουν και πολλές φορές ματώνουν αυτόματα. Κυρίως εντοπίζονται στο πρόσωπο, και λιγότερο στο σώμα.

Η **γωνιακή χειλίτιδα** είναι πολύ συνηθισμένη φλεγμονή της γωνίας του στόματος και οφείλεται στη φυσιολογική ατροφία των δομών που στηρίζουν τα χείλη ή και λόγω κακής εφαρμογής τεχνητών οδοντοστοιχιών. Επίσης σχετίζεται με ανεπάρκεια σιδήρου. Το αποτέλεσμα είναι το δέρμα της περιοχής να διαβρέχεται από σάλιο και να αναπτύσσονται μύκητες και μικρόβια στην πτυχή μεταξύ άνω και κάτω χείλους, η οποία φλεγμαίνει, πονάει

και εμφανίζει μικρά σκισίματα. Πολλές φορές, παρά τη θεραπεία, η γωνιακή χειλίτιδα υποτροπιάζει λόγω των προαναφερθέντων παραγόντων που ευνοούν την εμφάνισή της. Λόγω της ανάγκης λήψεως πολλαπλής φαρμακευτικής αγωγής στην τρίτη ηλικία, πολύ συχνά εμφανίζονται **φαρμακευτικά εξανθήματα**, τα οποία επιβάλλουν την ανάγκη τροποποίησης της αγωγής. Μπορεί να εμφανιστούν αρχικά λίγες βλάβες, που εάν δε διακοπεί το ένοχο φάρμακο, αυξάνουν και δυνατόν η κατάσταση να γίνει απειλητική. Όλα τα φάρμακα δυνητικά μπορεί να προκαλέσουν εξάνθημα, περισσότερο όμως τα αντιβιοτικά, αναλγητικά, καρδιοτονωτικά, καθώς επίσης και σκιαγραφικές ουσίες του ακτινολογικού εργαστηρίου.

Η **γεροντική πορφύρα** παρατηρείται συνήθως στα άνω άκρα με εμφάνιση ερυθρών-μωβ βλαβών, οι οποίες είναι επίπεδες και ο κόσμος τις αναφέρει ως μελανιές. Οι μελανιές αυτές είναι αθώες, χωρίς παθολογική σημασία και οφείλονται σε ατροφία του δέρματος μετά από μικροτραυματισμούς. Οι βλάβες αυτές επιδεινώνονται με τη λήψη αντιπηκτικών φαρμάκων. Στην τρίτη ηλικία η άμυνα του οργανισμού είναι εξασθενημένη και ο **έρπητας ζωστήρας** είναι συχνό πρόβλημα. Ο άνθρωπος υποφέρει κυρίως από τον πόνο που συνοδεύει τον έρπητα. Πρόκειται για αναζωπύρωση του ιού της ανεμοβλογιάς που υπάρχει σε λανθάνουσα κατάσταση σε όσους την έχουν περάσει και προκαλεί έρπητα ζωστήρα, εάν πέσει η άμυνα του οργανισμού. Το εξάνθημα εμφανίζεται πάντα στη μία πλευρά του προσώπου, του θώρακα και γενικά του σώματος, δεξιά ή αριστερά, και μοιάζει με αυτό της ανεμοβλογιάς με κατανομή σαν ζώνη στο σημείο που προσβάλλει. Περισσότερο υποφέρουν ορισμένοι ηλικιωμένοι όταν ο πόνος επιμένει επί μήνες και μετά την πάροδο του εξανθήματος (μεθερηπτική νευραλγία).

ΒΑΛΙΑ ΜΟΥΣΑΤΟΥ

Δερματολόγος Βιοκλινικής Αθηνών

[Ελληνικό Ίδρυμα Καρδιολογίας](#)

[Joomla SEO powered by JoomSEF](#)